JAVASCHE COURANT.

No. 58.

DONDERDAG *den 14den Mei 1829.*

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

BATAVIA, *den 13den mei 1829.*

Z. H. de *Soesoehoenang* zijn verlangen te kennen gegeven hebbende, om ten blijke van zijne gehechtheid aan het Nederlandsch Gouvernement, een bezoek bij Zijne Excellentie den Luitenant Gouverneur Generaal te gaan afleggen; zoo is Hoogstdezelve den 28sten der vorige maand, benevens de pangerangs *Pourbojo*, *Ingebeij* en meer andere aanzienlijke Prinsen, mitsgaders een groot gevolg van Regenten en mindere hoofden, in gezelschap van den Heer Resident Kolonel *Nahuys*, in het hoofdkwartier te *Magelang* aangekomen. Aldaar met onderscheiding door Zijne Excellentie den Luitenant Gouverneur Generaal ontvangen, gaf Z. H. op de ondubbelzinnigste wijze zijne tevredenheid en dankbaarheid te kennen over het minzame onthaal dat hij te *Magelang* genoten had. Den 1sten dezer is de *Soesoehoenang* met den Resident Kolonel *Nahuys* en Hoogstdeszelfs gevolg weder over *Salatiga* naar *Soerakarta* teruggekeerd.

den 13den mei 1829.

Wij hebben eenige Vaderlandsche Couranten van later datum ontvangen, waardoor wij ons in de gelegenheid vinden aan onze lezers eenige berigten medetedeelen, omtrent het ontwerp van Wet ter opening van een crediet van vijftien millioenen, ten behoeve der Overzeesche Bezittingen. Gaarne zullen wij de verschillende redevoeringen die in de Tweede Kamer der Staten-Generaal bij gelegenheid der beraadslagingen over dit ontwerp zijn uitgesproken, in ons blad opnemen, indien wij in staat zijn ons die te verschaffen.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Donderdag 18 December.

Voorzitter de Heer *L. A. Reijphins*

De Vergadering wordt ten twaalf ure geopend.

Daar zijn, behalve den Voorzitter, 99 Leden tegenwoordig.

Afwezig waren de Heeren *de Celles*, *Goekinga*, *de Moor*, *van Heijden*, *Claessens Moris*, *van Sasse*, *Derouck*, *Verheyen* (van 's Bosch), *Ingenhousz* en *van Hulthem.*

De Minister van Financien, van Binnenlandsche Zaken en van Buitenlandsche Zaken zijn tegenwoordig.

De Centrale Afdeeling doet verslag over het ontwerp van Wet ter opening van een crediet van 15 millioenen ten behoeve der Overzeesche Bezittingen. Dit verslag luidt aldus.

De afdeelingen hebben over het algemeen de Gouvernements antwoorden voor kennisgeving aangenomen.

Vele Leden hebben verklaard, dat zij daarmede geen genoegen nemen, hetzij wegens het ongenoegzame der verkregene inlichtingen, hetzij omdat het Gouvernement geene stellige opgaven van de daadzaken kan geven, hetzij wat betreft het gezegde over de wijze om de leening te bewerkstelligen.

De meerderheid der Leden eener Afdeeling heeft haar leedwezen te kennen gegeven, te zien, dat het Gouvernement zelf met de oorzaken van den oorlog op Java onbekend schijnt; en is dit zoo, welke hoop mag men dan voeden op het herstel des vredes? Daar de antwoorden hieromtrent zoo luttel lichts geven, verlangen deze Leden eenige nadere openingen te ontvangen omtrent de oorzaken van den krijg en de waarschijnlijkheid der bevrediging.

Deze Afdeeling durft zich vleijen, dat men eerlang eene uitvoerigere rekening zal bekomen, dan volgens het antwoord III thans voorhanden is. Vijf harer Leden zien ook met leedwezen, dat de oorlogskosten in 1827, de som van 5 millioenen zijn te boven gestegen, en vreezen deswege, dat de 15 millioenen ongenoegzaam zullen zijn: vergelijkt men het aan de 6de afdeeling, onder no. XV gegeven antwoord, dan bemerkt men, dat de berigten, welke het Gouvernement schijnt te hebben, zeer onbestemd zijn. Een Lid zoude verlangd hebben, in de Gouvernements-antwoorden eene ontwikkeling te vinden van de voordeelen onzer Oost-Indische Bezittingen, en in hoeverre zij tegen de bezwaren en lasten kunnen opwegen.

Dezelfde Afdeeling eindelijk, een Lid uitgezonderd, die met de verandering genoegen neemt, wenscht dat het getal van 30 jaren bepaald blijve voor de aflossing der leening, en dat de verminderde berekening strekke tot verkleining der jaarlijksche som; de Afdeeling had bij eene vorige aanmerking bedoeld, eene dwaling in de berekening begaan, aan te wijzen, en had geen bepaald gevoelen omtrent het tijdperk der aflossing. Nu heeft zij zich voor de 30 jaren bepaald, ten einde de Begrooting der Staats uitgaven niet te zeer bezwaard worde.

Nog eene andere Afdeeling heeft met leedwezen gezien, dat het Gouvernement aan zijne gezindheid om geheel te voldoen aan het geuit verlangen ter verkrijging van nadere inlichtingen niet heeft kunnen voldoen, uit hoofde der vertraging in het toezenden door het Indisch Bestuur van de vijfjarige Begrooting. De groote meerderheid der tegenwoordig zijnde Leden uit de antwoorden besluitende, dat die opzending echter nabij is, en het Gouvernement zal in staat stellen, om de inlichtingen volledig te maken en de Staten Generaal met volkomen kennis van zaken te doen oordeelen, is van gevoelen, dat het nuttig ware het onderzoek van dit gewigtig onderwerp nog een weinig tijds uit te stellen. Om deze redenen geven de Leden den wensch te kennen, dat men het voegzaam moge oordeelen dat onderzoek en de beraadslaging niet dan op een later tijdstip dezer sessie te doen plaats hebben. Welk gering uitstel in zijne gevolgen zeer belangrijk schijnt te kunnen worden, en geene bezwaren te zullen opleveren. Men hoopt, dat deze wensch van dien aard zal gerekend worden te zijn, dat daaraan door het Gouvernement voldaan worde in het belang der zaak en men onthoudt zich in dien loop van alle verdere aanmerkingen voor het tegenwoordige.

De beraadslagingen over dit ontwerp zullen plaats hebben onmiddelijk na den afloop van die over de Begrooting voor 1829.

Door Z. M. is benoemd tot Burgemeester der stad Amsterdam de Heer Mr. *F. van de Poll*, thans Lid van den stedelijken Raad, Rijks Advokaat in Noord Holland en gedelegeerd Kommissaris voor de In- en Uitgaande Regten in dezelve stad.

(*Staats Courant 22 december jl.*)

NEDERLANDEN.

BRUSSEL, *den 24sten november jl.*

In de bijeenkomst van de tweede kamer van heden, bij welke 96 leden zijn tegenwoordig geweest, is van wegen Z. M. den Koning ingezonden een afschrift van het tractaat van koophandel en vriendschap, met de Vereenigde Staten van Mexico gesloten.

Daarna is voorgelezen het verslag van de centrale sectie wegens de voordragt van wet, omtrent het doen ophouden van de verpligting der tienjarige vernieuwing van de hijpothecaire inschrijvingen; over welke voordragt op aanstaanden donderdag zal worden beraadslaagd. De meeste afdeelingen hebben in de gegevene antwoorden op de gemaakte aanmerkingen berust.

Vervolgens is voorgelezen het verslag van de centrale sectie, wegens het voorstel van den heer *de Brouckere*, strekkende tot intrekking van de wet van 10 en het besluit van 20 april 1815. Uit hetzelve is gebleken, dat de voorsteller niet heeft geantwoord op de bedenkingen, welke, in de sectien, betrekkelijk deze voordragt, zijn geopperd. Bijna in alle deze sectien heeft de meerderheid zich verklaard voor de intrekking der bedoelde verordeningen, doch heeft zij tevens gemeend, dat men daartoe behoort aftewachten de voordragt, welke van wegen Z. M. den Koning, bij de aanspraak aan de Staten Generaal, tot dat einde is aangekondigd; en welke intrekking alsdan in verband zal staan met eene nieuwe verordening op dat stuk. Ook het voorstel van den heer *de Brouckere* zal donderdag aanstaanden in overweging worden genomen.

Zekere petitie, gerigt aan de apostolische roomsch katholijke leden der vergadering, is ter zijde gelegd. Een andere petitie betrekkelijk het al of niet verjaren van eene schuldvordering ten laste van den Staat, is, na eenige beraadslaging, met 47 tegen 44 stemmen, ter griffie gedeponeerd. De minderheid wilde de petitie, als betreffende eene zaak, die tot de bemoeijingen des regters behoorde, ter zijde leggen; sommige leden hebben zich echter beroepen op vroegere voorbeelden, waar bij het tegendeel is in acht genomen.

BRUSSEL, *den 25sten november jl.*

De raadkamer van de regtbank van eersten aanleg binnen deze stad heeft bij besluit van den 24sten, de heeren *de Potter* en *Coché Mommens*, ter zake van het plaatsen van een betoog van den eerstgenoemden in *le Courier des Pays bas*, verwezen naar den procureur generaal, ten einde, ingevolge de verordeningen van 1815, in staat van beschuldiging te worden gesteld.

Genoemd dagblad behelst wijders een betoog, waarin men, bij gelegenheid, dat zoo vele leden van de tweede kamer de voordragt van den heer *de Brouckere*, in den tegenwoordigen stand van zaken, als niet aannemelijk aanmerken, tracht aan te toonen, dat het intrekken der bedoelde verordeningen nimmer eene nadere voordragt van gouvernements-wege, betrekkelijk deze aangelegenheid, zoude kunnen verhinderen.

'S HERTOGENBOSCH, *den 24sten november jl.*

De commissie, welke bestaat uit de presidenten en afgevaardigden uit de provinciale geneeskundige commissien des

lijks, onder het voorzitterschap van den heer referendaris van Maanen, alhier vergaderd is geweest, tot herziening van de geneeskundige staatsregeling, heeft in den loop der vorige week unen arbeid ten einde gebragt.

Den 16den october is op 10° noorden breedte 23° lengte geraaid het schip *de Vrouw Maria*, kapt. A. M. Noorbeek, van Batavia naar Rotterdam.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, *den 18den november jl.*

De jongste berigten uit Gibraltar zijn van den 5den november. De besmettelijke ziekte bleef steeds voortwoeden, en dien dag had men nog 20 sterfgevallen geteld. Het aantal der wachten was zoo veel mogelijk verminderd. Het gouvernement heeft last gegeven, om versche troepen derwaarts te zenden.

De brieven, gisteren uit Lissabon aangebragt, zijn van den 8sten. Volgens dezelve is de menigte zoo verlangend te vernemen, welk onthaal de jonge Koningin in Engeland heeft genoten en verbreidt men zoo veel geschrevene berigten dienaangaande onder het volk, dat *D. Miguel* eene verordening tegen het in omloop brengen van dergelijke nieuwstijdingen in het dagblad heeft doen plaatsen. Een en ander heeft weder aanleiding gegeven tot nieuwe aanklagten en nieuwe vervolgingen.

D. Miguel is nog herhaalde malen met zijne sloep tot digt onder het fransche linieschip *Duquesne* gevaren, doch heeft den bevelhebber van hetzelve niet kunnen bewegen, om eenige acht op zijn persoon te slaan. Dien dag heeft dit schip de Taag verlaten, aan boord hebbende 50 portugesche vlugtelingen, en zoo men in Lissabon meende, het steven wendende naar Rio Janeiro.

Omtrent de constitutionele guerilla's in Portugal wordt in deze berigten niets anders gemeld, dan dat die van den kolonel *Serpa-Pinto* in het noorden dagelijks aangroeide, en dat de troepen der Miguellisten zich wachteden van dezelve aan te grijpen. [Volgens de fransche monarchalen zoude men in Madrid de tijding hebben bekomen, dat de constitutionele guerilla's in het noorden van Portugal verstrooid waren geworden. Dagteekenening, of andere bijzonderheden deswegens, aan welke men de waarschijnlijkheid van het berigt zoude kunnen toetsen, worden echter door hun niet opgegeven.]

Het fransch fregat *Thetis* is op de Taag gebleven, en de brik *Faucon* kruist voor dezelve.

De partijgeest schijnt in Ierland eer toe dan aftenemen. De ministerielen beschuldigen de hoofden der katholijke assosiatie, dat zij, door beleedigingen van allerlei aard, de protestanten tot maatregelen van geweld willen dwingen. Zij spreken van vergaderingen, waarin men zich zoude verbinden, om allen handel en wandel met anders denkenden op het stuk van de godsdienst aftesnijden. Volgens hunne opgaven heeft men ook getragd eene vergadering te beleggen van dienstboden, die zich te beklagen hadden over kwade behandelingen van hunne meesters, ter zake van het geloof, maar zouden zich slechts zeer weinige dezer lieden in die vergadering hebben laten vinden.

In den Covent garden schouwburg wordt het gaslicht afgeschaft, en worden de werktuigen daartoe dienstig weggebroken. Ten gevolge van de onvoorzigtigheid der werklieden is heden nog eene aanmerkelijke hoeveelheid brandbare lucht ontvlamd, en zijn vier personen daardoor jammerlijk gekwetst.

De linieschepen *Melville* en *Warspite*, beide van 74 stukken, vertrekken met troepen naar Gibraltar. Zij worden ten vollen uitgerust, om des noods de vloot van den admiraal *Malcolm* in de Middelandsche-zee te kunnen versterken; welke als dan negen linieschepen en verscheidene zware fregatten in die wateren zal kunnen vereenigen.

LONDEN, *den 22sten november jl.*

Berigten uit Rio Janeiro tot den 22sten september behelzen weinig bijzonders. De Keizer heeft de zitting van de wetgevende vergadering van Brazilie gesloten met een aanspraak, in welke Z. M. zich alleen heeft bepaald bij de binnenlandsche aangelegenheden, en zich niet zeer te vrede met derzelver werkzaamheden heeft betoond, doch in welke geen gewag is gemaakt, noch omtrent den staat der onderhandelingen met Buenos Ayres, noch omtrent de portugeesche belangen. In bijzondere brieven wordt intusschen het ratificeren van het gesloten vredes-verdrag door die van Buenos-Ayres als niet twijfelachtig gesteld.

Donderdag heeft de markies *de Palmella* een onderhoud gehad met den hertog *van Wellington*, welke daarop terstond weder naar Windsor bij Z. M. is terug gekeerd. Men verzekert, dat de markies een geloofbrief heeft vertoond als ambassadeur van H. M. de Koningin van Portugal, geteekend door haren vader, Keizer *D. Pedro*, en dat deze formaliteit door het britsch gouvernement niet genoegzaam wordt geoordeeld.

—De gemoederen worden in Ierland steeds onrustiger. In meer dan 200 plaatsen zijn zoogenaamde brunswijks-clubs opgerigt, welke de bestaande constitutie tegen alle inbreuken willen verdedigen, en welke door de r. katholijken van bloeddorstige oogmerken worden beschuldigd. Men meent vrij algemeen, dat in de eerstkomende vergadering van het parlement eenige voorziening omtrent dezen stand van zaken zal worden voorgesteld. De bestrijders der emancipatie, welker aantal in Engeland is toegenomen, willen, dat het gouvernement zekere vrijheden, thans reeds aan de belijders der r. k. godsdienst in Engeland verleend, zal intrekken, doch van den anderen kant wordt een dergelijke maatregel als hoogst gevaarlijk in zijne gevolgen voorgedragen.

De prijzen der granen veroorloven thans den invoer van vreemd koren, genoegzaam zonder betaling van eenig regt. Men rekent het bedrag, hetwelk als nu van achter 's Konings slot vrij aan de markt kan worden gebragt, op 323,000 quarters, en desniettegenstaande zijn de prijzen nog niet aanmerkelijk gevallen.

Het dictatoriaal gezag van *Bolivar* wordt thans algemeen in Columbia erkend. Hij heeft gunstige berigten laten verbreiden, omtrent de rentebetaling der columbiaansche openbare schuld; dezelve hebben echter geenen merkbaren invloed gehad op den prijs der fondsen van het gemeenebest.

den 22sten november jl.

De gezondheid van Z. M. den Koning verbetert dagelijks; en gisteren nog heeft Hoogstdezelve de verfraaijingen van het kasteel van Windsor in oogenschouw genomen.

Volgens berigten uit Ierland, vervat in het ministerieel avondblad, begint de onrust in het graafschap Tipperarij weder toetenemen; komen de ontevredenen in hetzelve des nachts op nieuw gewapend bijeen, en bedrijven zij allerhande geweldadigheden, zoo tegen personen, als tegen eigendommen, ten einde zich in het bezit van vuurwapenen te stellen.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 19den november jl.*

Het gouvernement heeft gisteren, bij eene telegrafische depeche uit Toulon, berigt bekomen, dat de generaal *Maison* zich met geweld van het kasteel van Morea, tegen over Lepante, heeft meester gemaakt, en dat alzoo geen gewapende Turk meer op het schier-eiland wordt gevonden. Dit berigt is door de korvet *le Loiret*, den eersten november van voor Patras vertrokken, aangebragt.

Men beklaagt zich sedert eenigen tijd bijzonder over den toestand van het fabriekwezen in Lyon, en men verlangt, dat het gouvernement dezelve zal te hulp komen.

den 21sten november jl.

Het gouvernement heeft dezer dagen ontvangen en dadelijk bekend doen maken die depeches van den admiraal *de Rigny* en van den generaal *Maison*, betreffende het vermeesteren van het kasteel van Morea door de fransche troepen. Het blijkt uit den inhoud, dat dit kasteel begrepen is geweest in de capitulatie, welke de generaal *Schneider* met den turkschen commandant van Patras had gesloten, doch dat de bevelvoerende aga in hetzelve geweigerd heeft zich aan dat verdrag te onderwerpen, en verklaard heeft zich liever onder de puinhoopen dier sterkte te willen laten begraven. De generaal *Schneider* heeft vergeefs getracht de muitelingen tot reden te brengen, en heeft eindelijk, daar dezelve van hunne zijde vijandelijkheden begonnen te plegen, den 19den october het beleg voor meergenoemd kasteel geslagen.

De generaal *Maison* heeft zich terstond derwaars begeven; de artillerie en de sappeurs aan boord der oorlogschepen doen gaan en voorts zoo veel infanterie als dezelve bergen konden, en heeft twee regimenten, benevens het regement jagers te paard, langs het zeestrand doen trekken. Het heeft veel moeite gekost om de laatstgenoemde troepen op weg van het noodige te verzorgen, doch dit is gelukt, en dezelve zijn in goede orde ter plaatse hunner bestemming aangekomen.

Den 21sten is de bevelvoerende generaal *Maison* reeds voor het kasteel verschenen, hetwelk hij vrij sterk heeft bevonden en genoegzaam van kazematten voorzien. Zijn eerste werk is geweest het opwerpen van eenige batterijen, door welker vuur hij als spoedig dat der werke. heeft doen zwijgen. Vervolgens is hij de vesting door de gewone belegerings-werken genaderd, waarbij de troepen eene ongemeene werkzaamheid hebben betoond en zich loffelijk hebben gekweten. Den 28sten october, tot aan den voet der werken gevorderd, heeft hij 40 stukken op de daartoe gereed gemaakte batterijen gebragt, waarvan 18 bestemd waren, om de vijandelijke werken schoon te vegen, en de 22 andere, om bres te schieten. Deze laatste zijn grootendeels afkomstig geweest van de schepen, doch niet alleen van de fransche, maar ook van de engelsche; immers het britsch fregat *Blonde* heeft een zeker aantal stukken doen ontschepen, onder het bevel van den luitenant *Luckart* welke, om strijd met de fransche, tegen de turksche werken hebben gevuurd, en de britsche bombardeer-galjoot *Etna* heeft, bij het openen van het vuur, van hare zijde niet minder dan 23 bommen achter elkander in het fort geworpen. De generaal *Maison* heeft zich dan ook ten hoogste beroemd over het gedrag der engelsche zeelieden, welke tot het vermeesteren van het fort hebben medegewerkt. Van de russische wapenen heeft de generaal geen gebruik behoeven te maken, uit hoofde de geheele russische vloot zich voor Maltha vereenigd had.

Den 30sten hebben de twee bres batterijen, van welke de eene den naam van *Karel X* en de andere dien van *George IV* had erlangd, haar vuur geopend, en, na eene kannonnade van vier uren, eene bruikbare bres in de muur der vesting geschoten. Geene kans ziende, om dezelve te verdedigen, heeft de turksche bevelhebber willen onderhandelen, doch de generaal *Maison* heeft aan lieden, die reeds eenmaal eene capitulatie geschonden hadden, geen verdrag willen gunnen, en alzoo heeft de bezetting zich op discretie overgegeven, hoogst vervaard door de buitengemeene werking van het belegerings geschut op de muren, achter welke zij zich zoo veilig waande. De geheele bezetting is ontwapend, en genoodzaakt geweest menigen sabel, op welken de eigenaars grooten prijs stelden, aftegeven. De veroverde vanen worden naar Parijs gezonden, en de vlaggen der drie mogendheden zijn op het vermeesterd kasteel geheschen. Het schijnt, dat de bezetting, met nog andere Muzelmannen, die Morea begeeren te verlaten, naar Smijrna zullen worden gezonden. Het verlies der belegeraars be-

staat uit 25 gekwetsten, waaronder de kapitein der artillerie *Duhamel*; dat der Turken wordt niet genoemd.

De admiraal *de Rigny* en de generaal *Maison* hebben den turkschen bevelhebber van het tegenoverliggend kasteel van Lepante te kennen gegeven, dat zij geene vijandelijkheden tegen de kasteelen op het vaste land van Griekenland zouden ondernemen, en dat zij het binnenste van de golf van Lepante beschouwden als onzijdig, en als een vaarwater, op hetwelk geene vijandelijkheden, het zij van de Turken tegen de Grieken, het zij wederkeerig, konden plaats hebben.

De hoop, dat geheel Morea, zonder het aanwenden van geweld en zonder bloedvergieting, door de fransche troepen zoude zijn bezet geworden, is alzoo niet verwezenlijkt, en men is niet in het bezit der laatste sterkte geraakt zonder het plegen van wezenlijke vijandelijkheden. Het zijn intusschen niet alleen de fransche wapenen, welke bij deze gelegenheid tegen de Muzelmannen zijn gewend; ook de Engelschen hebben zich, even als bij den slag van Navarino, dit maal met de Franschen vereenigd, zoo dat de Porte, al wilde zij ook gehoor geven aan kwaden raad, zich, uit hoofde dezer gebeurtenis kwalijk alleen met Frankrijk in nieuwe vijandelijkheden zoude kunnen wikkelen. [In berigten uit Ancona, door duitsche dagbladen medegedeeld, wordt gemeld, dat de bassa van Scodra (Scutari) zich bitter bij den engelschen commissaris der Jonische eilanden heeft beklaagd over het aandeel, hetwelk Engeland heeft gehad in het bezetten van Morea door de fransche troepen, maar dat hem moet zijn geantwoord, dat Engeland geen ander doel heeft, dan om de Porte te overtuigen, dat het aannemen van de voorwaarden van het tractaat van Londen het eenigst middel is, om het herstel der staatkundige betrekkingen tusschen Groot-Brittannie en Turkije, hetwelk eersgenoemde mogendheid zoo vurig wenscht, te bewerken.]

Men verneemt intusschen met leedwezen, dat de generaal *Maison*, zonder omwegen meldt »dat steeds een groot aantal soldaten door de koorst wordt aangetast; dat de zieken zich langzaam herstellen, en dat men ducht, dat dit met het regenachtig jaargetijde niet beter zal worden."

De overste *Fabvier* vertrekt eerlang weder naar Morea, ten einde aldaar belast te worden met de organisatie van de geregelde grieksche krijsmagt, welke bij het eventueel vertrek der fransche troepen, moet dienen ter verdediging des lands. Men wil, dat deze bepaling eene der voorwaarden is van de maandelijksche subsidie, welke door Frankrijk aan Griekenland wordt verstrekt, en dat men tevens door dezelve den uitsluitenden invloed van den president *Capo d'Istria* (dat is van Rusland) op de grieksche aangelegenheden meent te zullen wijzigen.

—Het overlijden van H. M. de Keizerin-moeder van Rusland heeft hier vrij wat indruk gemaakt. Men weet, dat deze vorstin, onder het bestuur van wijlen Keizer *Alexander*, veel invloed heeft gehad en krachtig heeft medegewerkt tot het herstel der wettige orde van zaken in Europa; men wil ook, dat hare invloed zich nog bij de komst van den regerende Keizer *Nicolaas* tot den troon heeft doen kennen.

(Haarlemsche Courant van den 25sten november ll.)

CORRESPONDENTIE.

De schrijver S over de Arrow-Root in de Bataviasche Courant no. 51, wordt door den secretaris van de sub [illegible] van Landbouw te Samarang vriendelijk uitgenoodigd [illegible] aan hem bekend te maken, ten einde hem in staat [illegible] den geëerden schrijver, zoo als hij vermeent, te kunnen overtuigen.

SCHEEPSBERIGTEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Mei 11—brik *Biankong*, Malle, van Cheribon den 7den mei.

Mei 12—Eng. bark *Feezel*, W. McGowan, van Liverpool den 24sten december 1828, passagiers: de heeren B. Butler, en jufvrouw S. Cooleij.—brik *Nederlander*, H. W. Boijle, van Padang den 17den april.

Vertrokken

Mei 12—schip *Persian*, R. Plunkitt, naar Sinkapoer, passagier: de heer R. W. Smith.

Mei 13—Zr. Ms. korvet *Komeet*, kapitein-luitenant ter zee J. C. Koopman, koersstellende om de noord. — stoom-boot *Van der Capellen*, F. W. E. Lange, naar Samarang, met Zr. Ms. troepen.

ADVERTENTIEN

De ondergeteekende maakt bij deze bekend, dat, op zaturdag den 13den junij aanstaande, des voordemiddags te 10 ure, ten zijnen kantore eene uitbesteding zal worden gehouden, voor de leverancie van arak, tot ultimo juni 1830 te Soerabaija benoodigd, op de volgende voorwaarden.

Art. 1. Op deze leverancie worden toepasselijk gemaakt, de voorwaarden voor de levering van arak te Samarang, Solo, Djocjo en Klatten benoodigd, vermeld bij art. 1, 2, 4, 13, 14, 15 en 16 van gedachte voorwaarden, te vinden in de Javasche Courant van den 24sten maart jl. no. 36.

art. 2. De leverancie neemt een aanvang met 1 augustus aanstaande. De behoefte van dien tijd af, tot 30 juni 1830 of voor elf maanden kan begroot worden, als:

Voor het militair departement	" " "	13,750 kannen.
Voor het marine departement	" " "	15,250 "
Voor de verzendingen van Soerabaija, naar andere plaatsen op Java en Madura		11,000 "
Te zamen	" " "	40,000 kannen.

Naar welke behoefte de aannemer de uitgestrektheid der leverancie kan berekenen. Het Gouvernement is niet verpligt gemelde hoeveelheid in ontvang te nemen, zoo hetzelve minder benoodigd is, doch de aannemer is gehouden om zoo noodig meerder te leveren.

art. 3. Het Gouvernement verbindt zich om, zoo lang als het kontract duurt, de te Soerabaija benoodigde arak, uitsluitend van den aannemer te nemen, met uitzondering van de arak die welligt van Soerabaija, naar de bezittingen buiten Java en Madura zal worden gezonden; zullende in die behoefte het Gouvernement buiten den aannemer voorzien.

art. 4. De arak zal te Soerabaija moeten worden geleverd, regtstreeks aan den verbruiker zonder tusschenkomst van 's lands pakhuizen; zullende alleen bij dezelve passeren de arak, benoodigd voor de verzendingen.

art. 5. De betaling zoo van het voorschot als van het geleverde zal geschieden ten minste de helft in zilver munt en overigens naar wel gevallen van het Gouvernement respectievelijk op Soerabaija, Grissee, Passoeroeang en Bezoekie, naar verkiezing van de aannemers.

art. 6. Bij het einde van ieder maand zal aan den aannemer ¾ gedeelte van het beloop der door hem gedane leverancie op ordonnancien van de plaatselijke autoriteit, of van de militaire en marine administratien worden uitbetaald en het overige ¼ gedeelte, na dat de rekening door de algemeene rekenkamer zal zijn gelikwideerd.

art. 7. De aannemer zal steeds eene voorraad hebben toereikende voor de verstrekkingen gedurende twee maanden: het welk gedurende de twee laatsten maanden der leverancie, niet verbindend zal zijn.

Gegadigden voor de onderwerpelijke leverancie worden verzocht, hunne inschrijvings billetten, behoorlijk verzegeld en beschreven met de woorden. « Inschrijving arak Soerabaija." in te dienen aan den ondergeteekenden voor of uiterlijk op den dag dat de uitbesteding zal plaats hebben, dan wel aan de heeren residenten tijdig genoeg om daarvan bij de uitbesteding te kunnen gebruik maken, wordende deze ambtenaren verzocht om de bij hun ingediend wordende inschrijvings billetten aan den ondergeteekenden in te zenden.

Gadinghebbenden worden voorts verzocht, om in persoon bij de uitbesteding tegenwoordig te zijn, dan wel iemand anders daartoe te magtigen.

De Directeur van 's Lands Producten en Civiele Magazijnen,
Batavia, *den 7den mei 1829.* J. C. REIJNST.

—Voor rekening van het Gouvernement, zal op vrijdag den 29sten dezer, in het lokaal der Beurs te Batavia, voordemiddags te 10 ure, in het openbaar worden geveild P. M. 5764 pikels Japansch koper en 390 balies Japansche kamfer.

De verkoop zal geschieden op een krediet van drie maanden; zullende nogtans het gekochte niet kunnen worden ontvangen, dan na gedane betaling; en wijders op de gewone voorwaarden bij den verkoop van 's lands producten.

De koopschat zal kunnen worden voldaan in zoodanige munt, als de koopers zullen verkiezen.

De Directeur van 's Lands Producten en Civiele Magazijnen,
Batavia, *den 8sten mei 1829.* J. C. REIJNST.

—Ten behoeve van den lande zijn door den ondergeteekenden de ondervolgende over eenkomsten aangegaan, te weten:

1°. Voor de leverancie van al de rijst van den 1sten julij 1829, tot den 30sten junij 1830 benoodigd bij het leger te velde:

Te Solo	per pikel	*f* 5:-79:
« Klatten	« «	- 4:-20:
« Boijolalie	« «	- 4:—:
« Djocjokarta	« «	- 6:-37:
« Magellaan	« «	- 5:-40:

en zulks op de voorwaarden, vermeld in de Javasche Courant van den 17den maart no. 33.

2°. Voor de leverancie van al de arak, tot ultimo junij 1830, benoodigd.

Te Samarang zelve per kan *f* —:-46 en voor het leger te velde.

Te Soerakarta	per kan	*f* —:-59:
« Klatten	« «	- —:-65:
« Djocjokarta	« «	- —:-69:
« Magellaan	« «	- —:-60:

en zulks op de voorwaarden, vermeld in de Javasche Courant van den 21sten maart 1829 no. 35.

De Directeur van 's Lands Producten en Civiele Magazijn,
Batavia, *den 13den mei 1829.* J. C. REIJNST.

—Uitbesteding voor de leverancie van honderd complecte stellen kettingen voor kettinggangers ten zwaarte van acht ponden, op woensdag den 20sten dezer maand, ten kantore van den ondergeteekenden 's voormiddags te 10 ure.

Gegadigden worden verzocht om voor dien tijd hunne inschrijvings billetten intedienen en bij de uitbesteding tegenwoordig te zijn.

De Directeur van 's Lands Producten en Civiele Magazijnen,
Batavia, *den 12den mei 1829.*
J. C. REIJNS.

—De Hoofdingenieur van den Waterstaat en 's Lands Gebouwen zal, ingevolge resolutie der Indische Regering, de dato 28 october a. p. no. 25, ten overstaan van den Directeur van 's Lands Produkten en Civiele Magazijnen, en onder nadere approbatie van Zijne Excellentie den Heer Luitenant Gouverneur Generaal, op vrijdag den 22sten mei aanstaande, des morgens ten 10 ure, in het lokaal der beurs, in het openbaar aan de meestbiedenden verkoopen, voor afbraak:

Het voormalig schoolgebouw met deszelfs bijgebouwen in de Koestraat.

Het huis met deszelfs bijgebouwen, naast de zaagmolen, laatst geoccupeerd door den assistent resident der stedelijke policie.

Wijders zes woningen in de Princelaan, en negen perceelen ledige grond benoorden het paleis te Weltevrede.

De voorwaarden van verkoop liggen van heden af ter visie van gegadigden, ten kantore van den ondergeteekenden, op Molenvliet.

Batavia, *den 8sten mei 1829*
De Hoofdingenieur voornd.
J. TROMP.

EDICTALE CITATIE.

Alzoo President en Raden in het Hoog Geregtshof van Nederlandsch Indie, aan Mr. *J. Ruardi Tresling*, advokaat voor en van wege den sequester en curator ad lites van de insolvente boedels te Batavia, en als zoodanig administrerende den boedel van wijlen Mr. *Jacob Balthazar Forsten*, in leven raad in het Hoog Geregtshof van Nederlandsch Indie, overleden te Banka, hebben verleend citatien bij edicte tegen allen en een iegelijk, die eenige actie of pretentie vermeenen te hebben, op en tegen den voornoemden boedel;

Zoo is het, dat ik ondergeteekende deurwaarder en gezworen exploiteur bij gemeld hof, dagvaard elk en een iegelijk, die eenige actie of pretentie op en tegen den voornoemden boedel vermeenen mogten te hebben, om op woensdag den 17den junij 1829, des morgens te half acht ure, in persoon dan wel bij gemagtigden te compareren ter rolle van meergemeld hof, ten einde aldaar hunne pretentien aan te geven en te verifieren, en voorts te hooren en zien procederen tot het judicium preferentie en concurrentie.

Aldus gepubliceerd en geafficheerd, na voorgaanden klokslag, van de puije van het Paleis bij Batavia, den 8sten mei 1829.

De deurwaarder voornoemd,
H. MUTTER.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

In den loop dezer maand zullen worden verkocht het woonhuis en de magazijnen van den heer *R. Thornton*, op het Koningsplein en aan de ooster Voorrei gelegen, en zijn beide van heden af te zien.

Batavia, *den 9den mei 1829.*

—In the course of this month the Dwelling House and Stores, belonging to *R. Thornton*, situated on Kingsplain and the Eastern Voorrey, shall be disposed of by public sale, particulars may be had and the premises viewed from this day.

Batavia, *9th May 1829.*

—Op de vendutie van doctor *Knuth* zal bij wege van executie verkocht worden, vier certificaten, ieder groot 1000 guldens, met de daartoe behoorende coupons.

JEEKEL.

—Orders van den Nederlandschen Leeuw en van de Militaire Willems-Orde van de 3de en 4de klasse, bij *J. van Dijk*, in de buiten Nieuwpoortstraat te Batavia.

—Op maandag den 18den mei 1829, zullen ten huize van *G. Hager*, bij wege van executie voor Mr. *J. Ruardi Tresling*, namens *P. van Hoek qq.*, ten laste van *J. L. Wattig* worden verkocht, eene partij huismeubelen en een fraai assortiment boeken, waarvan de catalogus legt in de Harmonie en bij *G. Hager*, bij welken gemelde boeken dagelijks te zien zijn.

—Op de vendutie van den 29sten dezer, zal mede eene aanzienlijke partij kopergeld verkocht worden.

Batavia, *13 mei 1829.*

—Toni-Purgatif Perfectioné à 6 guldens zilvergeld per flacon en etui verkrijgbaar in de Utrechtsche Aphotheek op Rijswijk.

—Binnen korten tijd zal, voor rekening des boedels van den onder curatelen staanden heer *J. P. Barends*, publiek door het Vendu-departement alhier worden verkocht:

1°. Zeker stuk tuin-, en zaailand genaamd Minting met de daarop staande gebouwen, gelegen twee uur zuidwaarts buiten deze stad, in het westerveld 3de deel van het blok M, no. 101, of wel achter de kampong Prapattan of Pangarangan, belend ten zuidoosten met het land Matraman.

2°. Zeker stukje tuinland, gelegen benoorden den heeren weg, loopende van den grooten zuider weg naar Noordwijk, of tegen over de school te Weltevrede, het 22ste deel van het blok L, no. 27, met de daarop staande huizinge enz.

Voorts met concessie tot afbraak vier, naast en achter elkander gelegen erven, bebouwd met drie groote huizen en een klein huisje, stallen, wagen huizen, pakhuizen enz., enz. gelegen in blok L, 29ste deel no. 26 en 32 of wel op de zuider voorrei, loopende van het vierde huis bewesten de Kaaimansstraat, tot den hoek van en een gedeelte in dezelve straat.

Batavia, *13 mei 1829.*

HUWELIJKEN.

Getrouwd,
ANTHONIJ HENDRIK BüCHLER,
met
ANNA JOHANNA LANGE.
Batavia, *7 mei 1829.*

GEBOOREN.

—Heden morgen beviel voorspoedig van een zoon de echtgenoot van F. J. TIMMERMANS.
Samarang, *den 6den mei 1829.*

—Heden verloste voorspoedig van eene dochter, de echtgenoot van J. DOORNIK.
Kedon-Allang, *10 mei 1829.*

NAGELATEN BOEDELS.

Die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den tweeden luitenant *Bickel*, gelieve zich binnen vier weken te adresseren aan kommissarissen
DE PRUIJSSENAERE, *2de luit.* } *9de afd.*
VAN DEUN, *adjud. onderofficier* } *nat. inf.*
Weltevrede, *den 12den mei 1829.*

—Die iets te vorderen heeft, of schuldigd is aan den boedel van wijlen den heer *William Morling*, op heden den 25sten december 1828 alhier overleden, in leven gezagvoerder van de Nederlandsche partikuliere schoener DE KOLONIALE TRADER, ~~gelieve daarvan aangifte~~, of betaling te doen, binnen zes maanden na dato, aan het kollegie van wees- en boedelmeesteren alhier, als deszelfs testamentaire executeur.

De President en Leden in het voorn. kollegie,
J. H. MARTENS.
Ter ordonnantie van dezelve
C. F. SCHMIDHAMER.
Amboina, *den 26sten dec. 1828.*

POST-KANTOOR.

BATAVIA.

Wordt ter kennis van het publiek gebragt, dat het brieven paket voor Nederland, per het schip HANDEL MAATSCHAPPIJ, kapitein *P. H. Willers*, op aanstaanden vrijdag den 15den dezer, uiterlijk te twaalf ure zal worden gesloten.

Batavia, *den 13den mei 1829.*
De postmeester,
P. A. BIK.

VERTREKKENDE PERSONEN.

De weduwe *Smitt* vertrekt naar Nederland.
Den 11den mei 1829.

—De weduwe *Renno* vertrekt naar Nederland.
Den 11den mei 1829.

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

De affaires van *Robert Thornton* zullen van den eersten aanstaanden gedreven worden door de teekenaren, als agenten voor *R.* en *R. Thornton* en *West*, te Antwerpen en London, onder de firma van *Thornton* en *West*.

Batavia, *9 mei 1829.*
THOMAS THORNTON.
W. T. WEST.

—The affairs of *Robert Thornton* will from the first proximo be conducted by the undersigned, as Agents for *R.* and *R. Thornton* and *West*, of London and Antwerp under the firm of *Thornton* and *West*.

Batavia, *9th May 1829.*
THOMAS THORNTON.
W. T. WEST.

—*A. Ferdinandus* gepensioneerd eerste luitenant kwartiermeester, meldt zich als generaal gemagtigde van Mejuffr. de weduwe van *W. C. Jacobs*.

Te BATAVIA, TER LANDS DRUKKERIJ.